

ВТОРО ОСНОВНО УЧИЛИЩЕ „ГОЦЕ ДЕЛЧЕВ”

ГР. ГОЦЕ ДЕЛЧЕВ, ОБЩ. ГОЦЕ ДЕЛЧЕВ, ОБЛ. БЛАГОЕВГРАД – ТЕЛ/ ФАКС 0751/ 6-02-99,

e-mail: oy2_gd@abv.bg, web site: vtoro-ou-gd.com

УТВЪРЖДАВАМ!

Директор:

/Цв. Петричкова/

ПЛАН ЗА РАБОТА НА УЧИЛИЩЕН КООРДИНАЦИОНЕН СЪВЕТ ЗА ПРОТИВОДЕЙСТВИЕ НА УЧИЛИЩНИЯ ТОРМОЗ МЕЖДУ УЧЕНИЦИТЕ И ДЕЦА, ЖЕРТВИ ИЛИ В РИСК ОТ НАСИЛИЕ

Съгласно заповед № РД 09-5906/28.12.2017 на Министъра на МОН за утвърждаване на Механизъм за противодействие на тормоза и насилието в институциите в системата на предучилищното и училищното образование, Алгоритъм за прилагане на механизма и Методически насоки и съвети за представяне на темата за тормоза и насилието и за видовете тормоз и насилие в училище

УЧИЛИЩЕН КООРДИНАЦИОНЕН СЪВЕТ:

Председател: Сергей Тричков –пом. директор

Членове:

Мария Стаматова –пед.съветник

Катерина Даракчиева – старши учител

СЪЩНОСТ НА ПОНЯТИЕТО

Тормозът е форма на насилие, която се определя като сбор от съзнателни негативни постъпки, които са дълготрайни, насочени към един и същ ученик от страна на един ученик или група.

Това е:

- Злонамерена проява, която има за цел да нарани или унижи дете;
- Извършва се от позицията на силата;
- Повтаря се многократно във времето

Проявите на тормоз най-общо могат да бъдат разделени на следните основни групи:

- Физически тормоз - блъскане, щипане, разрушаване, удряне, нанасяне на болка, спъване, затваряне в някое помещение;

- Вербален тормоз - подмятания, подигравки, унижение, заплахи, обиди;
- Психичен тормоз - подмятане, подиграване, закачане, омаловажаване, заплахи, изнудване, повреждане на имущество, кражба и хвърляне на вещи, заплашителни погледи, неприятелско следене;
- Социален тормоз - избягване, игнориране, изключване от дейността, одумване и разпространение на злобни слухове, натиск върху другите да не влизат в приятелски отношения с децата, обект на тормоз, изолиране

Тормозът може да бъде реален или виртуален.

Основните признаци:

- обидни, заплашителни и подигравателни текстови съобщения по мобилен телефон, електронна поща, Skype или Facebook;
- разпространяване на материали, които уронват достойнството на детето или го унижават;
- снимането на детето с мобилен телефон и свободното разпространяване на снимки или видео в интернет или други канали без негово съгласие, на слухове, клюки и заплахи в социалните мрежи, крадене на самоличност и др.

ОСНОВНИ ЕЛЕМЕНТИ НА МЕХАНИЗМА ЗА ПРОТИВОДЕЙСТВИЕ НА ТОРМОЗА В УЧИЛИЩЕ

I. Предмет

Проучване и подпомагане психичното развитие учениците в системата на средното образование, чрез превантивни мерки и сътрудничество по прилагането на механизъм за противодействие на училищния тормоз между децата и учениците в училище.

Единният механизъм за противодействие на тормоза е разработен от Министерството на образованието, младежта и науката с участието на МТСП, АСП, ДАЗД, МВР, ЦКБППМН и неправителствените организации – НМД, фондация „Стъпки за невидимите деца в Българи,” фондация „Асоциация Анимус”, Дружеството на психолозите в България и УНИЦЕФ.

1. В училището се създава координационен съвет с ясни функции и делегирани отговорности, който да отговаря за планиране, проследяване и координиране на усилията за справяне с тормоза. Съветът се ръководи задължително от помощник-директор и включва училищния психолог или педагогически съветник, учители, ученици и родители.
2. Превенцията на тормоза включва комплекс от мерки, които най-общо имат за цел ограничаване и/или елиминиране на предпоставките и рисковите фактори, допринасящи за насилието.
3. Комплексът от превантивни мерки трябва да включва всички възможни аспекти и форми на тормоза, ясно да фокусира вниманието върху участието на всички групи и да се планира на три нива - класна стая/паралелка, училище, общност.

4. За да се изгради защитната мрежа е необходимо да се поставят ясни граници, изграждане на ценности, правила и процедури, които не допускат прояви на насилие и тормоз във взаимоотношенията в училище.

5. По-голямата част от ситуациите на тормоз могат да бъдат овладени от учителите, а някои от самите деца. Всяка намеса изисква внимателна преценка на ситуацията и нейната тежест.

6. Важно е да не бъдат омаловажавани и първите прояви на влошаване на отношенията между децата и поведение, което е неприемливо. Необходимо е още при най-малките сигнали и съмнения за тормоз да се предприемат стъпки, за да се предотврати ескалация на насилието и да се изпрати ясно послание, че такова поведение няма да бъде толерирано. Вниманието трябва да бъде насочено както към проявите на физически тормоз, така и към неговите социални и психологически форми.

II. Цели

- Да се обмислят стратегии за ангажиране на училищния екип в дейности, които ще ги подкрепят за създаване на общо разбиране за тормоза и насилието.
- Да се усвоят уменията, необходими при изготвянето на училищен план за действие.
- Разработване и прилагане на цялостен училищен подход, полагане на координирани и последователни усилия за предотвратяване на тормоза и създаване на по-сигурна училищна среда.

III. Задачи:

1. Разработване и прилагане на превантивни дейности за предотвратяване на тормоза в училище.
2. Разработване на защитна мрежа за интервенция при случаи на тормоз в училище.
3. Запознаване педагогическият съвет, родителите, учениците със заповед № РД 09-5906/28.12.2017 утвърждаване на Механизъм за противодействие на тормоза и насилието в институциите в системата на предучилищното и училищното образование, Алгоритъм за прилагане на механизма и Методически насоки и съвети за представяне на темата за тормоза и насилието и за видовете тормоз и насилие в училище.

IV. Дефиниране на елементите на защитната мрежа.

Под защитна мрежа разбираме превенция на насилническо поведение, когато всеки поема своята част от общата отговорност; поставянето на ясни граници и изграждането на ценности, правила и процедури, които да не допускат тормоз. Изграждането на защитна мрежа предвижда дейности на няколко нива:

a/ на ниво клас – постигане на разбиране от децата какво точно е тормоз, до какво води това поведение и как се чувстват различните „участници”.

В час на класа, се обсъждат и дискутират взаимоотношенията:

- ученици – учител → целта ни е учениците да осъзнаят, че говоренето в час е форма на тормоз към учителя;

Дискутиране на конкретни казуси на тормоз в класната стая, в коридора, по Интернет и др., договаряне какво ще се прави, ако се нарушат правилата и ценностите на класа – дискутиране и приемане на новите понятия „дисциплиниране” и „възстановяване на щета”.

- учител – ученици → важно е учителите да се отнасят с уважение към децата / да се обръщат към тях по име, да ги изслушват търпеливо, да не ги обиждат/.

Заради отношението на учителя може да бъде саботиран часа или учениците да внимават, макар и да нямат особен интерес към предмета. Симптомите на психическия тормоз в отношението на възрастните към децата /родители, учители/ се проявяват като безразличие и равнодушие, враждебност, злоупотреба с власт над тях, дистанциране от тях и неразбиране, свръхконтрол.

б/ на ниво училище – избор на Комисия по превенция на тормоза, която включва, педагогически съветник, пом.директор и учители следи за прилагането на политиката, огласяването ѝ в медиите, инициира дискусии в училище.

в/ дейности с родители – отношенията родители – учители комуникацията е насочена към взаимна оценка на работата, с временни елементи на сътрудничество. На родителските срещи да се обсъждат казуси, свързани с тормоза, да се научат родителите как да регистрират поведение на тормоз и насилие, как да комуникират с децата си без скрита агресия.

V. Дейности по разработване и прилагане на превантивни дейности за предотвратяване на тормоза в училище:

1.Актуализиране състава на Училищния координационен съвет и запознаване на педагогическия съвет, родителите и учениците с превантивните мерки.

Срок: октомври.2017г.

Отг.: С. Тричков

2.Провеждане на анкета под формата на анонимен въпросник в VI,VII клас, който децата попълват самостоятелно. Провеждане на разговор за случаи на тормоз в училище, в който децата описват специфичните характеристики на тормоза.

Срок: м. октомври/ноември 2017 г.

Отг.: М. Стаматова

3.Анализ на проявите на училищен тормоз и наличните правила и решения за справяне с него – срещи и разговори на Училищния координационен съвет и ръководството на училището с родители и настойници на ученици с проблемно поведение за справяне с агресивните прояви.

Срок: декември 2017 г.

Отг.: М. Стаматова

4.Запознаване на учениците със същността на тормоза, проявите и участниците в процеса чрез представяне пред учениците от V- VIII клас на презентации на тема:

„Толерантност” , „ Не на насилието в училище”;

Запознаване с понятията „ тормоз”, „ насилие”, „ жертва” и др

Срок: м. Ноември/декември 2017 г.

Отг.: М. Стаматова,
класни ръководители

5.Повишаване на квалификацията на персонала за справяне в ситуации на тормоз.

Срок: април 2018 г.

Отг.: С. Тричков

6. Оптимизиране на системата за наблюдение и контрол /процедури/, в зависимост от резултата от оценката на проблема.

Срок: януари 2018г.

Отг.:Членове на комисията и

Сергей Тричков

7. Запознаване на учители, ученици и родители с процедурите за реагиране в ситуации на тормоз. За целта:

В часа на класа да се обсъжда темата за агресията, насилието, кибернасилието и други противообществени прояви.

При провеждането на родителските срещи родителите се запознават с Правилника за вътрешния ред, Наредба 1 на Об С, гр. Гоце Делчев, получават брошури или друг вид информационни материали за различни теми свързани с развитието и поведението на децата им.

Срок: Съгл. Графика на род.

Срещи за уч.2017/18г.

Отг.: Членове на комисия,
Кл. ръководители

8.Изработване и разпространение на информационно-образователни материали, съобразени с различните възрастови групи и свързани с:

а) превенция на тормоза;

б) правата и задълженията на децата.

Срок: 30 март 2018г.

Отг.: Членове на комисията

9.Ученическите съвети по класове, да съставят свои правила и мерки срещу нарушаване на реда в класовете. Да се сформират дежурни екипи от ученици по коридорите, които имат за цел да следят за нарушения, агресивни прояви и тормоз; увреждане на мат. база, конфликтни ситуации и да уведомяват при необходимост от учителска намеса.

Срок: м.октомври/ноември 2017г.

Отг.: М. Стаматова

10.Запознаване на децата с аспектите на насилието и начините за справяне с него.

- Представяне на презентация на тема: „Агресия” в IV, V, VI класове.

- Обсъждане на темата в часа на класа с реални ситуации.

- Запознаване на учениците от VII и VIII клас с темата за Трафика на хора.

Срок: февруари 2018г.
Отг.: М. Стаматова, кл. ръководители

11. Провеждане на индивидуални консултации с деца понасящи или извършители на тормоз. Завеждане на отчет и провеждане на индивидуални срещи с деца в риск, които се следят като поведение.

Срок: постоянен
Отг.: М. Стаматова,

12. Да се потдържа единен регистър - дневник за регистриране на ситуации на тормоз в училището. Регистърът да включва описание на ситуацията, вида тормоз, участници, наблюдатели, предприети мерки. При регистриране на случаи на тормоз се попълват протоколи, в които се записват данни относно конкретната ситуация.

Срок: постоянен
Отг.: М. Стаматова;

13. Взаимодействие с училищното ръководство, УКБППМН и кл. ръководители при решаване на конфликти между учениците.

Срок: Постоянен
Отг.: Членове на комисията

14. Прилагане приетите правила и процедури за регистриране на ситуации на тормоз, насочване към други служби, съдействие и обмен на информация с други учебни и детски заведения.

Срок: Постоянен
Отг.: Членове на комисията

15. Запознаване на педагогически, непедагогически персонал и родителите с формите на насилие и с Механизма за противодействие на училищния тормоз между децата в училище

Срок: февруари, юни 2018г.
Отг.: Координационен съвет

16. Извършване на оценка на тормоза между учениците в училището и обобщаване на резултатите от оценката. Представяне на информацията на ПС.

Срок: февруари, юни 2018г.
Отг.: Координационен съвет

Планът е приет на заседание на педагогическия съвет на2017г. и актуализиран на заседание на ПС на02.2018г.

УТВЪРЖДАВАМ!

Директор:

/Цв. Петричкова/

ПРОЦЕДУРИ

при установен училищен тормоз между учениците

I. Система от дейности

Трябва да се разграничат случаите, когато не се касае за тормоз, а само за игра или приятелско премерване на силите между децата. За целта е необходимо да се наблюдава поведението на децата, включително и на тези, които само присъстват без активно да участват. По-голямата част от ситуациите на тормоз следва да бъдат овладени от учителите, а някои от самите деца. Всяка намеса изисква внимателна преценка.

Първа стъпка: Прекратяване на ситуация на тормоз:

Задължение на всеки учител е да се намеси, за да прекрати ситуация на тормоз, на която е станал свидетел.

➤ В случай на физически тормоз децата трябва да бъдат разделени, да се прекрати физическият контакт между тях незабавно и да се уведоми класния ръководител.

➤ Не трябва веднага да се разпитва за случилото се, да се обсъждат причините за насилието или да се изяснява ситуацията. Това следва да се случи на по-късен етап.

Важното е учителят ясно да обяви пред всички, че това е насилие и то е недопустимо поведение.

Втора стъпка: Реакции спрямо детето, което е упражнило тормоз:

➤ Когато става въпрос за първа проява, която не е тежка по отношение на нанесената вреда, може да се приложи подходът за възстановяване на щетата. Той се прилага от класния ръководител или педагогическия съветник. Подходът за възстановяване на щетите изисква време и по-задълбочен разговор с детето. Важно е учителят със спокоен и умерен тон, както и с държанието си, да покаже ясно, че

проблемът е в начина на поведение, а не в личността на самия ученик, и че се действа с оглед отново да се възстановят ценностите, към които цялото училище се придържа, а не за да бъде наказан. Ключов момент във възстановяването на щетата е, че класният ръководител разговаря с ученика, а ученикът сам избира и решава как ще поправи грешката си, с което отново ще се възстанови нарушената ценност. С това негово решение трябва да се съгласи и ученикът, който е бил потърпевш от тормоза.

Важно е класният ръководител изслушва детето. Не е желателно детето да се изслушва съвместно с потърпевшото дете. След изясняване на ситуацията и постигане на договорка, класният ръководител за определен период от време проследява поведението на децата и дава обратна връзка.

Трета стъпка: Реакции спрямо дете, което е обект на тормоз:

Работата с деца, които са обект на тормоз, е насочена към формиране у тях на умения за справяне с подобно поведение.

- Класният ръководител говори с детето, по възможност още същия ден, за да разбере какво точно се е случило; Подчертава се поверителността на разговора, като се спомене кои ще бъдат уведомени за случилото се;
- Класният ръководител наблюдава детето в следващите дни, за да се уверите как се чувства и при необходимост отново разговаря с него.

Четвърта стъпка: Реакции спрямо наблюдателите:

- Класният ръководител изтъква тези, които са се намесили в защита ценностите на училището. На останалите се споделя очакването да направят същото, ако се случи в бъдеще;
- Класният ръководител насърчава учениците за грижа спрямо тормозеното дете.

II. Училищна система за насочване към други служби

1. Регистриране на ситуации на тормоз:

- Създава се регистър на училището за регистриране на случаи на тормоз между учениците.

2. Всяка ситуация на тормоз се регистрира и описва от учителя, който я е наблюдавал с цел да се проследи развитието на случая във времето и да се планира подходяща интервенция. Регистърът съдържа следните реквизити: „дата”, „кратко описание на всяка ситуация”, „участници”, „клас”, „предприети мерки”, „подпис”. Този регистър се съхранява на достъпно място в пом. дирекцията. Класните ръководители следят вписаните в регистъра случаи и предприемат съответни мерки като взаимодействат с родителя на ученика, с учители и с педагогическия съветник.

3. В случаите, при които поведението на детето се отличава с изразени агресивни прояви, снижен контрол върху гнева, склонност да разрешава конфликтни ситуации с насилие, Координационният съвет предлага на директора да бъде потърсено съдействие от страна на отдел „Закрила на детето” по местоживеене и отдела за „Закрила на детето” или подходящата институция, според ситуацията и индивидуалния случай.